

Az ismeretkör: Cigány népismeret és pedagógia

Kredittartománya: 4 kr

Tantárgyai:

- 1)Cigány népismeret és pedagógia1.
- 2)Cigány népismeret és pedagógia2.

Tantárgy neve: Cigány népismeret és pedagógia1. SZP szak
Neptunkód: SZPANB1038, SZPALB1038

Kreditértéke: 2

A tantárgy **besorolása:** választható

A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere” 30%elmélet-70%gyakorlat

A tanóra típusa: gyakorlat, és **óraszám:** 2gyak. az adott félévben **30 óra, levelezőn 10 óra.**

Az adott ismeret átadásában alkalmazandó **további módok, jellemzők:**

- a szorgalmi időszak heteire lebontott és minden órára részletesen kidolgozott tematika
- az előadások témaköreinek ppt-i (elérhetőek közös elektronikus felületen)
- a feladatok, a kidolgozásuk, és értékelésük részletes szempontsora

A számonkérés módja: **gyakorlati jegy**

Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó **további módok:**

Feladatok:

- **prezentáció** a kiadott témakörök egyikéből, **opponensi értékelés, önértékelés, oktatói visszajelzés**
- **tervezetírás csoportmunkában** választott témakör alapján
 - cigány hagyományok figyelembe vételével felépített családgondozási tervezet
 - választott cigány szokásra alapozott szabadidős program tervezete
 - közös **értékelés**

A tantárgy **tantervi helye:** 5. félév

Előtanulmányi feltételek: -

Tantárgyleírás:

A Magyarországon élő nemzetiségek. A cigányság története.
A cigány család szerkezete, hierarchiája. Generációk együttélése. A rokoni kapcsolatok
Emberi viszonyok szélesebb spektruma. Egyéni és közösségi hasonlóságok, különbségek.
Cigányközösségek bemutatása. Szűkebb és tágabb környezet.
Kereset kiegészítő tevékenységek. Növénygyűjtés, bajelhárítás, orvoslás.
A cigányok vallásossága. Egyházi ünnepek, szertartások, viselkedési módok.
A cigány közösségek életét meghatározó íratlan szabályok. A vajdák szerepe.
Sajátos igazságszolgáltatási mód: a Romani Kris, a cigány törvény.
Hazai autodidakta (naiv) és professzionális (képzett) cigány képzőművészek
Cigányzene a történelmi Magyarországon (híres bandák, zenészek, életutak, életművek).
Tánc típusok: szóló (férfi, női), páros, botoló, cigánycsárdás.
Cigánytelepek-cigányközösségek bemutatása egyéni élmények, képek alapján.

A **2-5** legfontosabb kötelező, illetve ajánlott **irodalom:**

Kötelező irodalom:

- Kemény István (szerk.): A magyarországi romák. Változó világ 31. Press Publica, Bp., 2000. ISBN 9789639001473

- Dr. Karsai Ervin - Rostás- Farkas György: Cigányok hiedelemvilága. Cigány tud. és Műv. Társ. Bp. 1992. ISBN 9630415658
- Kovalcsik Katalin (szerk.): Tanulmányok a cigányság társadalmi helyzete és kultúrája köréből BTF-IFA-MKM 2002. ISBN 963 8323 256
http://www.sulinet.hu/oroksegtar/data/magyarorszagi_nemzetisegek/romak/tanulmanyok_a_c_iganyasag_helyzete/pages/000_konyveszeti_adatok.htm
- Dr. Balogh Zoltán, Fábiánné Andrónyi Katalin: Romológiai ismeretek.
<https://btk.ppke.hu/uploads/articles/288257/file/romologia.pdf>

Ajánlott irodalom:

- Fraser, Sir Angus: A cigányok. Osiris Kiadó, Budapest, 1996. ISBN 963-389-618-5
- Stewart, M. S.: Daltestvérek - T - Twins Kiadó, MTA Szociológiai Intézet, Max Weber Alapítvány 1994. ISBN 963 7977 55 4
- Szuhay Péter: A magyarországi cigányok kultúrája; etnikus kultúra vagy a szegénység kultúrája. Panoráma Budapest, 1999 ISBN 963 243 834 5

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- Ismerettel rendelkezik a társadalomról, a szociálpedagógia felhasználóiról, célcsoportjairól és azok környezetéről.
- Ismeri a szociálpedagógia fogalomkészletét, történetét, elméleteit. Ismerettel rendelkezik a szociálpedagógia gyakorlatáról.
- Módszertani tudással rendelkezik, átlátja a szociális szakma innovációjának lehetőségeit.

b) képességei

- Képes a társadalom működési szabályszerűségeinek felismerésére, azok rendszerszerű elemzésére, a társadalmilag kedvezőtlen helyzeteket létrehozó okok, következmények feltárására és értelmezésére.
- Képes a szociálpedagógia célcsoportjai szocializációjának, személyiségfejlődésének sajátosságait, törvényszerűségeit átfogóan elemezni.
- Képes a különböző helyzetű gyermekek, fiatalok és csoportjai, családja, valamint pedagógusai számára szakszerű szolgáltatásnyújtásra a nevelés, oktatás, szabadidő-pedagógia, szociálpedagógia, szociális munka korszerű eszközeivel, továbbá ezeknek a folyamatoknak a tervezésére, kivitelezésére és elemzésére.

c) attitűdje

- Rendelkezik a társadalmi problémák iránti érzékenységgel, elkötelezett az európai értékek lokális alkalmazására, szemléletét áthatja az elesettek és kiszolgáltatottak melletti szolidaritás, az előítéletek elleni küzdelem.
- Érzékeny és nyitott a társadalmi problémákra.
- Projektalapú és együttműködésre épülő munkavégzés mellett elkötelezett, és értékeli a közös munkához való egyéni hozzájárulást.

d) autonómiája és felelőssége

- A szakmai és szakmaközi együttműködés során felelősségteljesen jár el.
- Felelősséget vállal az egyénnel, csoportokkal, közösségekkel végzett szociálpedagógiai tevékenységért.

Tantárgy felelőse: dr. Baksa Brigitta főiskolai docens

Tantárgy oktatásába bevont oktató: -